

DEBUUT
VOORJAAR
2010

MAGAZINE VAN PLURYN

DeBuurtt

THEMA
Innovatie

ZORG IN
UITVOERING

'Kemnade geeft
cliënten een
perspectief'

Kunstinjehuis.nl

Kunst van DacArt
nu ook te leen

NAH

'Eindelijk een specialist
in huis die NAH begrijpt'

Inclusieve dagbesteding

Dicht bij de cliënt
blijven

Gehandicapten hebben baat bij internet

8

Een week uit het leven van Marcel van Schaik

10

Platform R&D stimuleert kennisontwikkeling

12

Pagina 2

- Column Raad van Bestuur
- Pluryn wint Europese innovatieprijs

Pagina 3

- Commissie ethiek helpt bij morele vragen
- Kunst van DacArt nu ook te leen

Pagina 4

- Kemnade biedt structuur en veiligheid

Pagina 6

- Eindelijk een specialist in huis die NAH begrijpt

Pagina 14

- Ondernemers in de rij voor bedrijvenpool
- Eric Tonn nieuwe manager Cardo

Pagina 15

- Inclusieve dagbesteding: Dicht bij de cliënt blijven

Pagina 16

- Charlotte de Borst vertelt over zelfregie

Innovatie

Deze editie van DeBuut gaat over innovatie. Na een evaluatie drie jaar geleden, die resulteerde in het beleidsdocument 'Verandering van Perspectief', hebben we bij Pluryn nadrukkelijk gekozen voor innovatie. Het is zelfs opgenomen in AIO, ons cultuurveranderingstraject op managementniveau: Aanspreken, Innoveren en Ondernemen.

We zijn nu twee jaar verder en dan moet er iets zichtbaar zijn. Dat is ook zo. Innovatie is verankerd in onze organisatie door middel van het R&D Platform (Research & Development). Innovatie is ook opgenomen in de taakfunctieomschrijving van het management. Verder participeren we met Pluryn in het VG Consortium Sterker op eigen benen, dat onlangs prof. dr. Henny van Schrojenstein Lantman-De Valk benoemde tot directeur. Ook participeren we in het lectoraat 'Zorg voor mensen met een verstandelijke beperking' van dr. Petri Embrechts aan de HAN en we werken aan de continuering van de leerstoel Verstandelijke Handicap aan de Radboud Universiteit Nijmegen, die voorheen bezet werd door prof. dr. Pieter Duker.

We hebben vele onderzoeksactiviteiten in de organisatie opgezet. Zowel om nieuwe zorgontwikkelingen te stimuleren als om bestaande activiteiten van een wetenschappelijk fundament te voorzien.

Onafhankelijk hiervan innoveren we continu op de werkvloer, door middel van teamcompetentieontwikkeling en het competentiegericht werken. Zo verbeteren en ontwikkelen we stelselmatig het functioneren op de werkvloer.

Het onlangs gepresenteerde InTeamspel is ook een leuk resultaat van innovatie en creativiteit. Medewerkers van Pluryn ontwikkelden samen met mensen van de Hogeschool Arnhem-Nijmegen een spel dat ons helpt om tot een eenduidige aanpak van delicate thema's te komen.

Het project BAAS mag in dit rijtje innovatieve initiatieven niet ontbreken. Baas vertaalt dromen van cliënten naar concreet werk of alternatieven hiervoor. Zo is er nog veel meer. In deze editie van DeBuut komt een aantal daarvan aan de orde.

Het streven naar innovatie zit ons tussen de oren en is onlosmakelijk onderdeel van ons werk. We moeten er wel in blijven investeren. Bij bezuinigingen sneuvelt de ontwikkelafdeling altijd als eerste. We moeten waakzaam zijn dat we R&D niet als de sluitpost van de begroting beschouwen maar als een diepteinvestering. Een manier om ons op langere termijn in ons werk te onderscheiden van onze collega-instellingen. Ik wens u veel leesplezier.

Rob de Jong

Voorzitter Raad van Bestuur Pluryn

Pluryn wint Europese innovatieprijs

Het BAAS-project van Pluryn bij verpleeghuis Irene Dekkerswald in Groesbeek, is onderscheiden met de **EPR Innovation Prize**. **EPR staat voor European Platform for Rehabilitation, een Europees netwerk voor organisaties werkzaam in de gehandicaptenzorg.**

BAAS biedt cliënten van Pluryn de mogelijkheid hun dromen waar te maken op het gebied van werk of dagbesteding. Bij Irene Dekkerswald zijn cliënten werkzaam met een wens en een (beginnende) competentie om zorgend en huishoudelijk bezig te zijn met en voor andere mensen. Ze verrichten

taken die door de reguliere verpleeghuisstaf, door tijd- en geldgebrek, steeds moeilijker kunnen worden vervuld, zoals assistentie bij vervoer, maaltijden, koffie- en theeschenken, buiten wandelen en rolstoelen schoonmaken. Personeel, patiënten, hun familieleden en het management van Irene geven aan dat er een duidelijke meerwaarde uitgaat van de inzet van Pluryn-clieënten. EPR prijst Pluryn vanwege zijn innovatieve benadering en bereidheid tot samenwerking. Projectleider Marlijn Oosterhoff neemt de prijs in ontvangst en geeft een presentatie over het project tijdens het jaarcongres van EPR in Helsinki/Tallinn, op 17 en 18 juni.

Commissie ethiek helpt bij morele vragen

Pluryn kent sinds kort een commissie ethiek, die kan adviseren over ethische vraagstukken. Medewerkers kunnen de commissie ook inschakelen bij morele vragen op de werkvloer.

Ethiek is de systematische bezinning op moreel handelen. Vraagstukken als 'Hoe moeten we met elkaar en de wereld om ons heen omgaan?' en 'Wat is goed om te doen en wat niet?' staan daarin centraal. Ethiek zit in iedereen, thuis en op het werk. En dus ook in de relatie met cliënten en in de omgang tussen medewerkers onderling.

Iedere medewerker loopt wel eens tegen vragen aan, waarbij hij of zij zich afvraagt: wat is in deze situatie juist? Is het bijvoorbeeld goed om een oudere cliënt tegen zijn zin tot het dagritme te verplichten? Mag het eigenbelang (veiligheid) van een begeleider voorgaan op het belang van een agressieve cliënt? Kan een begeleider een hele (leef)groep jongeren een uitje te ontzeggen als een enkeling zich niet aan de regels houdt?

Medewerkers van Pluryn die met een concrete morele vraag zitten, kunnen via de commissie ethiek moreel beraad en consultatie op de werkvloer aanvragen. Aan de hand van een gespreksmethode pakt de commissie het probleem met alle betrokkenen bij de kop.

De commissie ethiek legt ook verbinding tussen praktijkvragen en de centrale waarden van Pluryn, bevordert de discussie erover en ontwikkelt scholing en instrumenten. In de loop van 2010 houdt de commissie informatieve ethiekbijeenkomsten in elke Plurynlocatie. De commissie ethiek is per e-mail te bereiken via ethiek@pluryn.nl

Kunst van DacArt nu ook te leen

kunstjehuis.nl

Nijmeegse wethouder van cultuur Hanny Kunst opende eind maart officieel de website www.kunstjehuis.nl. Hier kunnen bezoekers de kunstwerken van kunstwerkplaats Art-tics en DacArt voor uitleen reserveren. De kunstenaars van DacArt zijn mensen met een verstandelijke handicap. Bij Art-tics werken kunstenaars met psychiatrische problematiek. DacArt is een initiatief van Pluryn, Art-tics is onderdeel van RIBW Nijmegen en Rivierenland.

"Het is heel bijzonder dat de samenwerking tussen de kunstenaars van Art-tics en DacArt tot stand is gekomen", vertellen Hans Nelissen en Hetty Hoes, coördinatoren van respectievelijk DacArt en Art-tics. "Het gaat bij dit project om de kunst. Onze invalshoek en manier van werken zijn heel verschillend, maar daarom vormen we ook een mooie aanvulling op elkaars collectie." Op de website staan alle kunstwerken die voor uitleen beschikbaar zijn. Bezoekers kunnen ze reserveren en daarna bij de kunstuitleen van Art-tics aan de Stijn Buysstraat 4c in Nijmegen ophalen.

"Gewoon naar de kunstuitleen gaan en daar iets uitzoeken, is natuurlijk ook mogelijk", legt Nelissen uit. "Voor Dac Art is het een schitterend kans. Het ontbrak ons aan fysieke ruimte en mogelijkheden voor beheer voor kunstuitleen."

Hans Nelissen: "DacArt bestaat ongeveer 10 jaar. De cliënten van de dagbesteding Pluryn hadden behoefte om nieuwe technieken te leren. Ook moesten we het beheer van de schilderijen aanpakken. In dezelfde tijd vroegen bedrijven om schilderijen met een thema. Zo ontstond DacArt uit de vraag van de cliënt en een maatschappelijke vraag. We werken met succes aan thema's en we geven workshops. Veel van onze schilderijen verkopen we, er zijn zo'n honderd schilderijen die we kunnen verhuren."

De Nijmeegse wethouder Hanny Kunst (l) proost met de coördinatoren Hetty Hoes van Art-tics en Hans Nelissen van DacArt op de nieuwe website voor kunstuitleen.

Nieuwe werkwoonvoorziening voor mensen met een licht verstandelijke handicap en ernstige gedragsproblemen

Kemnade biedt structuur en veiligheid

Op het terrein van Werkenrode in Groesbeek realiseert Pluryn de nieuwe werkwoonvoorziening Kemnade. Uitbehandelde, geïndiceerde LVG'ers (licht verstandelijk gehandicapten), die overlast veroorzaken en een periode uit de maatschappij moeten worden gehaald, krijgen hier de tijd om tot rust te komen.

Kemnade is bestemd voor mensen van 18-35 jaar met een indicatie voor Zorgzwaartepakket (ZZP) VG7, vaak aangevuld met een Extreme Zorgtoeslag. Het zijn VG7-cliënten met een 'plusje'. Die plus staat voor overlastgevend gedrag dat vaak het gevolg is van psychische en gedragsproblemen, naast de ontwikkelingsstoornissen die ze hebben.

Orthopedagogische centra, justitiële jeugdinstellingen en VG-instellingen geven aan dat deze doelgroep niet terecht kan in de ambulante en reguliere verstandelijke gehandicaptenzorg. Pluryn voelt de maatschappelijke verantwoordelijkheid om aanbod te creëren voor deze cliëntengroep, die nu ergens tussen wal en schip valt, maar wel maatschappelijke hinder veroorzaakt.

Het zijn mensen die veel hebben meegemaakt, thuis niet te handhaven zijn, misbruikt zijn, op straat wonen of in voorzieningen hebben gewoond maar daar weg moesten vanwege hun leeftijd of gedrag. Ze hebben nooit een plekje gehad. Deze groep groeit. Door de individualisering van de samenleving wordt er een steeds groter appèl op henzelf gedaan om zich staande te houden. Ze hebben niemand om op terug te vallen. Bij Kemnade krijgen ze de begeleiding, werk/dagbesteding en veiligheid die bij hen past.

Orthopedagogische benadering

"Verschil met de bestaande behandelcentra is de langdurige behandeling en ondersteuning die wij bieden. Die kan enkele jaren duren omdat we altijd uitgaan van een orthopedagogische benadering, niet van een medische insteek. De verstandelijke handicap van de cliënt is de grondslag", legt projectmanager Marcel van Schaik van Kemnade uit. Cliënten die naar Kemnade komen, vertonen bijvoorbeeld onvoorspelbaar agressief gedrag, zijn seksueel ontremd of hebben een licht delict gepleegd waarvoor ze niet veroordeeld zijn. "We zijn strafvervolgning voor of we pakken ze op na afloop. Kemnade is beslist geen gevangenis", verduidelijkt Marcel: "Het is een terreinvoorziening met een besloten karakter. De meeste cliënten zijn hier immers vrijwillig, slechts een deel heeft een RM (rechtelijke machtiging). Ze wonen bij Kemnade in mooie zelfstandige appartementen in een groene omgeving." Het terrein van Kemnade zal door middel van een omheining worden afgescheiden van het terrein van Werkenrode. Er is veel oog voor veiligheid van cliënten en medewerkers. Dat gebeurt onder meer door de toepassing van technologie.

Werk en vrije tijd

De behandeling en begeleiding zijn afgestemd op de individuele cliënt, volgens het principe 'Eén cliënt, één plan'. Centraal daarin staan de kernbegrippen optimisme, duidelijkheid, orde en structuur. Na een periode van intensieve begeleiding zijn ze klaar voor de volgende (woon)fase en verlaten ze – als hun situatie het toelaat – de werkwoonvoorziening.

Het bieden van passend werk/dagbesteding is belangrijk bij Kemnade, zegt Marcel van Schaik: "We willen cliënten een perspectief geven. Werk is daarbij heel belangrijk. We zoeken uit wat iedere individuele cliënt aantrekt. Daarom willen we hen een brede keuze bieden. Ook de vrijetijdsbesteding van cliënten krijgt veel aandacht. Er komt een sportzaal en er is een voetbalveld. Je kunt daarnaast denken aan het op enkele dagen per week bereiden van eigen maaltijden door cliënten".

Daarvoor hebben de cliënten alle gelegenheid bij Kemnade. Kemnade beschikt over ruime appartementen met sanitaire voorzieningen én een kookgelegenheid. "Voor alle duidelijkheid: we spreken wel over groepen, maar het zijn geen woongroepen. Cliënten kunnen hier zo zelfstandig mogelijk wonen."

Kemnade levert uiteindelijk plaats aan 64 cliënten. Na de zomer arriveren de eersten. ■

Plan Kemnade wordt werkelijkheid

Onlangs startte de grootschalige wervingscampagne van medewerkers voor Kemnade, de nieuwe werkwoonvoorziening van Pluryn voor jonge en jongvolwassen mensen met een licht verstandelijke handicap en ernstige gedragsproblemen. In de media verschenen grote advertenties: Constructieve medewerkers gezocht die de nieuwe voorziening willen helpen opbouwen. "Het gaat nu echt gebeuren", zegt Marcel van Schaik, projectmanager van Kemnade. "De eerste cliënten zijn bekend. Eén groep is nagenoeg gevuld. Op 1 september 2010 gaan de deuren open. Het plan Kemnade is werkelijkheid geworden!"

Bouwwerkers zijn ondertussen hard aan het werk op het terrein van Werkenrode in Groesbeek, waar Kemnade een plekje krijgt. Voor huisvesting van de werkwoonvoorziening moeten bestaande kantoorgebouwen worden verbouwd tot appartementen. Kemnade is straks te vinden rechts van de ingang, waar voorheen een aantal centrale diensten van Pluryn gevestigd waren. Deze zijn inmiddels verhuist naar onder meer Nijmegen. Ook Pluryn Arbeid (REA College) gaat naar Nijmegen.

‘Eindelijk een specialist in huis die NAH begrijpt’

Het had niet veel gescheeld of Bas was uit huis geplaatst vanwege zijn gedragsproblemen. De diagnose NAH (niet-aangeboren hersenletsel) kwam net op tijd, net als de intensieve gezinsbegeleiding.

‘Ogenschijnlijk ongeschonden’, stond er op de ontslagbrief van het ziekenhuis. De kleine Bas was wonderbaarlijk goed genezen van zijn hersenvliesontsteking, hoorden zijn ouders zes jaar geleden van de artsen. Op vierjarige leeftijd was hij door het oog van de naald gekropen. Na een aantal maanden in het ziekenhuis te hebben gelegen mocht Bas mee naar huis. Iedereen was opgetogen, herinnert moeder Brigitte Jacobs zich nog goed. “De artsen zeiden: hij leeft, hij kijkt en hij loopt. Dat was iets wonderlijks voor een kind dat kantje boord heeft gelegen met hersentuberculose.” Zijn genezing was inderdaad ogenschijnlijk, wist zijn moeder al vrij snel. Toen Bas

(nu 10), probleemgedrag ging vertonen, in de clinch lag met zijn vriendjes en snel overprikkeld raakte. “Het komt door de traumatische ervaring in het ziekenhuis, dacht ik aan het begin. In die tijd was hij ook flink verwend, de cadeautjes en snoepjes vlogen hem om de oren. We zouden hem weer wat strenger aan moeten pakken.” Tijd noch een hardere aanpak brachten de oude Bas terug. “Bij elke controle in het ziekenhuis zei ik tegen de artsen: er klopt iets niet met Bas, hij is zichzelf niet. Maar er was nooit iemand die zei: laten we verder kijken. Die controles waren puur medisch: bloedprikken, medicatie, lichamelijk onderzoek. En dat was allemaal in orde.”

Spanningen in het gezin

Bas groeide, ook in zijn problematiek. Op school wist hij zich goed te gedragen binnen de structuur van de lessen, vertelt zijn moeder. “Maar alles daar omheen lukte niet. Hij werd steeds rechtlijniger, dwangmatig, kon zomaar in woede uitbarsten en begreep grapjes niet. We vroegen om ambulante begeleiding op school. Die kregen we niet want hij was ‘niet ziek.’” Dit alles bracht grote spanningen in het gezin. “Bas is een tijdje noodgedwongen naar een dagopvang gegaan voor kinderen met psychiatrische problemen, om ons thuis een beetje te ontlasten. Ik zag gelijk het verschil tussen hem en de andere kinderen. Ook al ligt zijn problematiek dicht tegen de psychiatrie aan, hij hoorde daar niet. Toch kreeg hij bijna de diagnose autistisch aanverwante stoornis. Maar Bas kan dingen plaatsen, hij kan zich goed inleven en is normaal begaafd.”

“Bas is niet moeilijk, Bas heeft het moeilijk”

Moeder Brigitte: “Ik ben ontzettend blij met Mery. Eindelijk een specialist die begrijpt waar je het over hebt. Ik leer veel van haar: hoe om te gaan met de boosheid van Bas en te begrijpen wat er in zijn hoofd om gaat. Laatst viel hij ineens uit tegen een vriendje omdat hij een beeldje kapot zou hebben gemaakt. Maar met dat beeldje was in mijn ogen helemaal niets aan de hand. Toch bleef Bas boos, niets hielp. Mery heeft me laten inzien dat Bas dingen anders interpreteert. Haar reactie: ‘vervelend Bas, ik zie het: het ding is gebroken’. Zijn boosheid verdween onmiddellijk. Als Bas iets ziet, dan is dat volgens hem de waarheid. Je moet dat erkennen, dan is het over. Die kennis heb ik nu dankzij Mery.”

Helse tocht

“Ik leer ook mijn normen en waarden bij te stellen en weet nu dat ik daarmee niet faal als opvoeder. Een kind met zo’n specifieke aandoening als NAH kun je niet op dezelfde manier opvoeden als een gezond kind. Ook is er meer ruimte voor Twan, die heel goed weet dat zijn broer NAH heeft. Hij weet dat voor hem andere regels gelden en kan daar goed mee omgaan.” Door de diagnose NAH heeft Bas nu een rugzakje op zijn reguliere basisschool en gaat hij regelmatig naar de dagopvang op een zorgboerderij. Het was een helse tocht om hier te komen, zegt zijn moeder. “We hebben vijf jaar ontzettend moeten ploeteren. Het had niet veel gescheeld of Bas was uit huis geplaatst, naar een instelling waarin hij helemaal niet thuis hoort. Alleen maar omdat er geen bekendheid is met NAH. Zelfs na een ernstige ziekte als hersenvliesontsteking val je tussen wal en schip. We hebben geluk gehad een arts te treffen die er toevallig mee bekend was.” “Er is geen liever jongetje dan Bas”, zeiden familie en vrienden voordat hij ziek werd. Nu is hij de ‘moeilijke jongen’, hoort zijn moeder regelmatig. “Maar hij is niet moeilijk, hij heeft het moeilijk. Dat moet je onderkennen. Wij waren daar net op tijd mee.”

Gevolgen NAH onderschat en slecht herkend

De gevolgen van niet-aangeboren hersenletsel (NAH) bij kinderen worden vaak onderschat en nauwelijks herkend. Ouders van deze kinderen zijn vaak ten einde raad. Pluryn, die speciale leefgroepen heeft voor jongeren met NAH, biedt sinds anderhalf jaar ook Intensieve Orthopedagogische Gezinsbegeleiding (IOG) aan. Gezinnen krijgen thuis een á twee keer per week een gezinsbegeleider op bezoek. Zo kan voorkomen worden dat kinderen met NAH uit huis worden geplaatst.

‘Niet-aangeboren hersenletsel is hersenletsel dat, ten gevolge van welke oorzaak dan ook, anders dan rond of vanwege de geboorte ontstaan, leidt tot een onomkeerbare breuk in de levenslijn en tot het aangewezen zijn op hulpverlening’, aldus een definitie van het Nederlands Centrum Hersenletsel.

Kinderen met NAH kunnen kampen met taal- en communicatieproblemen, geheugenstoornissen, apraxie (niet weten hoe een handeling uit te voeren), oriëntaatiestoornissen, zwart/wit denken, faalangst, stemmingswisselingen, planningsproblemen, sociale problemen, agressie en traagheid.

NAH kan worden vastgesteld door een gespecialiseerde neuropsycholoog. Ook gespecialiseerde gedragswetenschappers weten NAH bij een kind te herkennen. Deze kinderen krijgen vaak de verkeerde labels: ADHD, autisme, moeilijk opvoedbaar, puberaal etc. En aan de hand van die etiketten worden ze dan ook behandeld. Maar als je een behandeling instelt op een diagnose die niet klopt kom je niet tot het gewenste resultaat. Om een kind met NAH te laten functioneren in de maatschappij moet de omgeving aangepast worden aan het kind, want het kind wordt nooit meer de oude.

Chatten met je vrienden is toch heel normaal?

Internet bevordert de integratie van mensen met een verstandelijke en lichamelijke handicap in de samenleving. Toch hebben velen van hen minder toegang tot het wereldwijde web dan gewenst. Ze zijn afhankelijk van de visie van hun begeleiders over internetgebruik, blijkt uit onderzoek bij Pluryn.

Een email sturen, chatten met vrienden of zoeken naar informatie op internet: Ook mensen met een verstandelijke en een lichamelijke beperking doen dat graag.

Ze hebben over het algemeen dezelfde internetbehoefte als mensen zonder handicap. Toch weten hun begeleiders hier niet altijd mee om te gaan. Waar de een overtuigd is van de positieve invloed van internet, is de ander bang dat cliënten verwaald raken in het wereldwijde web, of juist de hele dag achter de computer blijven zitten en daardoor in een sociaal isolement belanden.

Die laatste is onwaarschijnlijk, blijkt uit de afstudeerscriptie van Sanneke Langendoen aan de Erasmus Universiteit. In opdracht van zorginstelling Pluryn deed zij uitvoerig onderzoek naar internetgebruik en -behoefte van mensen met een lichamelijke en een verstandelijke handicap.

Sociale activiteiten op het internet hebben geen negatieve invloed op het offline netwerk van gehandicapten, concludeert Sanneke. Voor mensen die vanwege hun handicap in een isolement verkeren, kan internet juist tot sociale verrijking leiden.

Internetgebruik past bovendien bij het idee van 'zelfregie', stelt ze: cliënten hebben zelf invloed op de inrichting van hun leven.

Toegang tot internet, met name tot een speciaal ingericht intranet, versterkt de zelfsturing.

Zelf informatie zoeken

Sanneke Langendoen sprak met begeleiders, teamleiders en verstandelijk en lichamelijk gehandicapte cliënten van Pluryn, dat een intranet wil ontwikkelen voor cliënten. Daarvoor is eerst inzicht nodig in de omgang en behoefte van cliënten met betrekking tot internet.

Het wel of niet deelnemen aan internet hangt af van leeftijd en soort handicap, ontdekte de onderzoekster. Vooral jongeren met een licht verstandelijke beperking hebben grote behoefte aan internet en maken daar ook gebruik van. Via de sociale netwerksites Hyves en MSN houden zij regelmatig contact met anderen.

Alle cliënten, zowel met een laag als hoger IQ, spelen graag spelletjes op de computer of via internet. In tegenstelling tot wat hun begeleiders vaak denken, willen zij zelf zaken regelen via internet. Informatie over de regio of over de verschillende leefgroepen binnen hun instelling zouden ze graag online verkrijgen.

Oudere cliënten en die met een zwaardere verstandelijke beperking, maken minder gebruik van internet en lijken daar minder behoefte aan te hebben. "Maar", stelt Sanneke, "behoefte kan pas ontstaan wanneer deelname aan internet mogelijk is. Onbekend maakt onbemind. Uit eerder onderzoek blijkt dat kennismaking al snel leidt tot verdere belangstelling."

Protocol en Intranet

De grote behoefte aan informatie via Pluryn laat zien dat intranet voor cliënten wenselijk is. Cliënten kunnen hier actuele informatie vinden, e-mail versturen en een maatje vinden. Een aangepaste internetomgeving en een eenduidig internetprotocol binnen de instelling is essentieel. Sanneke tot slot: "Er zijn speciale programma's ontwikkeld voor mensen met een verstandelijke beperking. Zij kunnen bovendien meer dan vaak wordt gedacht." ■

"Mijn digitale wereld is World of Warcraft en Skype"

Mark Knoops is 16 jaar. Hij woont in Renessehuis West van Pluryn. Als Mark thuis is, speelt hij acht uur per dag het spel 'World of Warcraft' op de computer. Hij gebruikt Skype om met de andere spelers te praten.

"Sinds drie jaar woon ik bij Pluryn. In het weekend ga ik altijd naar mijn moeder. Thuis zit ik acht tot negen uur per dag achter de computer. Dan speel ik het internetspel World of Warcraft. Maar ik eet en drink wel tussendoor, hoor. Ik heb thuis een computerkamer. Als de computer op mijn slaapkamer zou staan, zou ik niet meer slapen. Meestal stop ik rond half één, als ik moe ben. Wanneer ik te lang doorga, trekt mijn moeder de stroom eruit. In Renessehuis West kan ik ook op de computer, maar dat hoeft voor mij niet.

Bij Pluryn kun je helemaal niets. Je mag wel chatten, maar alleen met jongeren van speciale clubjes hier op het terrein. Daar vind ik niets aan. Nee, dan ga ik liever voetballen.

Chatten met MSN doe ik niet meer zoveel. Ik had 300 MSN-adressen, maar ze hebben mijn computer een keer gehackt. Toen raakte ik veel adressen kwijt. Tegenwoordig gebruik ik vooral Skype. Daarmee kun je online bellen met een microfoontje. Dat is veel gemakkelijker dan typen. Met MSN kun je maar met één persoon tegelijk praten. Met Skype wel met tien. Dat is erg handig als ik World of Warcraft speel. Dan overleg ik met alle spelers.

Een goede vriend van mij speelt ook World of Warcraft. Toch zijn de meeste van die online vrienden geen echte vrienden. Van sommige weet ik wel hoe ze eruit zien. Eén keer per jaar is er een barbecue

met de Nederlandse spelers van World of Warcraft. Daar ben ik wel eens naartoe geweest." ■

Social media op een aangepaste computer

Peter Eggen (19 jaar) woont bij Pluryn op de Ubbergseveldweg in Nijmegen. Hij is heel blij met de mogelijkheden van de digitale wereld. Met zijn aangepaste laptop bewerkt hij tekst, foto's en films. Peter gebruikt social media als MSN en LinkedIn. Toch ziet hij mensen het liefst in het echt.

"In Nijmegen woon ik nog niet zolang. Ik heb vier jaar bij Pluryn in Groesbeek gewoond. Daar had ik het echt wel gezien. Ik miste de stad heel erg. Als ik ergens naartoe wilde, moest ik altijd een taxi

bestellen. Ik loop nu ook stage in de buurt, alles is hier dichterbij. Het is praktischer. Mijn studie kost veel tijd. Ik volg een schriftelijke cursus 'Sociale dienstverlening' bij NHA. Daarna wil ik een mbo-opleiding

doen. Zonder computer zou ik niet schriftelijk kunnen studeren, want schrijven met een pen gaat niet. Ik krijg dan snel last van mijn hand. Mijn laptop is aangepast aan mijn handicap. Er staat een programma op dat alles vergroot, want ik heb een oogafwijking. Ook heb ik een programma dat woorden en letters uitspreekt. Voor mijn studie verzend ik alles via e-mail en internet.

Wat voor handicap ik heb? Ik ben spastisch, ik heb een hersenafwijking waardoor ik verhoogde spierspanning heb. Ik zit in een rolstoel, maar kan wel lopen met behulp van een rollator.

Voor mijn hobby's zoek ik de computer niet op. Soms monteer ik wel een film of ik bewerk foto's. Dat komt goed van pas bij mijn werk voor Bureau Medezeggenschap. Ik gebruik MSN maar zet het vaak uit. Ik heb geen tijd om de hele tijd op mensen te reageren. Voor mijn stage maakte ik een account aan bij LinkedIn aan. Toen ik voor Pluryn in Ethiopië was, hield ik de site waarbenjij.nu bij. Misschien dat daten via internet ook iets voor mij is. Digitaal is leuk, maar ik zie mensen het liefst voor me. Er gaat niets boven echt contact." ■

Marcel van Schaik is projectmanager Kemnade/ZZP en in die functie verantwoordelijk voor zowel de realisatie van de nieuwe werkwoonvoorziening Kemnade als het ZZP-proof maken van Pluryn. Dat zijn twee enorme uitdagingen. Kemnade moet helemaal vanaf de grond opgebouwd worden: geen gemakkelijke doelgroep, zoeken naar deskundig personeel. Kortom, bikkelen en doorzetten. En met de beschikbare middelen goede dienstverlening neerzetten. Daarnaast is er het ZZP-traject. Dat betekent cijfers met zorg combineren. Per 1 januari 2010 zijn de budgetten voor de RVE's van Pluryn vastgesteld op basis van de som van de cliënten en de aan hen toegekende ZZP's (Zorgzwaartepakketten). Dit betekent echter nog niet dat het ZZP-budget ook transparant is doorvertaald naar iedere cliënt; lees de te ontvangen dienstverlening. De uitdaging voor Pluryn is deze vertaling intern transparant te krijgen. Marcel geef richting aan dit ingewikkelde proces. Hoe ziet zijn week eruit?

Een week uit het leven van Marcel van Schaik

Maandag

Om 8 uur rijd ik naar Oosterbeek, want om 9 uur start het MO (management-overleg). Gisteravond heb ik de nodige stukken nog voorbereid (leesvoer van zowel binnen als buiten de organisatie). In de auto bedenk ik me dat het weer eens veel was, eigenlijk te veel. We krijgen tegenwoordig nogal wat informatie te verwerken en we zijn met veel zaken bezig. Daaruit blijkt de dynamiek van onze sector. De veranderingen volgen elkaar in hoog tempo op. Dat betekent ontwikkeling, nieuwe mogelijkheden en kansen. Maar of dit altijd nog te volgen is voor de cliënt, de medewerker 'op de vloer' en de omgeving, dat is maar de vraag. Het zorgt in ieder geval niet altijd voor duidelijkheid. Recent onderzoek bevestigt dit ook. We zullen steeds duidelijker moeten laten zien waar we bij Pluryn echt voor staan en waar we ons op focussen.

In het MO is het efficiënt aftikken van de verschillende beleidsvoorstellen. Niet iedereen kan zijn zegje doen, daar is de tijd niet voor. Het gaat immers om de grote lijnen. De kwaliteit zit in het vervolg, vind ik. Met andere woorden: hoe zetten we het beleid om in concrete acties voor de cliënten en de medewerkers? Het blijft mensenwerk en dat is juist ook het leuke aan deze job.

De vergadering vliegt zoals gewoonlijk voorbij. Het is inmiddels 12 uur.

Dinsdag

Op weg naar mijn werkplek, kantoor de Eik op het Werkenrodeterein, word ik meerdere keren gebeld voor informatie over de begeleidervacature voor Kemnade. Afgelopen zaterdag is er een grote opvallende personeelsadvertentie geplaatst in de Gelderlander, onder andere voor begeleiders. We hebben meer dan dertig medewerkers nodig. Een niet gering aantal. En dat voor een doelgroep die bijzondere begeleiding vraagt. Ik hoop dat de respons groot is. Tot nu toe zijn er zo'n negentig sollicitaties binnen, naar verschillende functies. Werk aan de winkel dus! Met name voor mijn collega Daniel, die speciaal voor de werving (recruitment zoals dat in vaktermen heet) is aangetrokken.

'Is het ook mogelijk om parttime te werken en behoren nachtdiensten tot het dienstpatroon?', zo wordt me gevraagd. Op beide vragen antwoord ik bevestigend. Uit de vragen van de potentiële sollicitant blijkt de interesse voor de functie. Tevens wordt

afgetast of de functie qua werktijden goed past binnen de privésituatie.

Ik word weer eens in mijn gedachten bevestigd: naast affiniteit met de doelgroep is de afstemming werk-privé van enorm belang. De cliënt vraagt om steeds meer flexibiliteit (maatwerk) en de medewerker om steeds meer duidelijkheid qua rooftering. Planning & matching zijn de toverwoorden voor de toekomst. Net als files op de snelweg, zijn er in de toekomst steeds meer files op het (digitale) rooster te verwachten.

“Planning & matching zijn de toverwoorden voor de toekomst”

Woensdag

Het is ZZP-dag. Vandaag bereid ik mezelf voor op het ZZP-proof maken van Pluryn. Nu de nieuwe financieringswijze vanuit de overheid een feit is, zullen wij ons hier intern verder op moeten aanpassen. Dit kun je vanuit twee kanten bekijken: vanuit bedrijfseconomisch perspectief en vanuit cliëntperspectief. Voor mij is duidelijk dat beide niet los van elkaar gezien kunnen worden.

Hoe we er binnen Pluryn mee om willen gaan? Dat zijn we zorgvuldig aan het uitzoeken. Mijns inziens gelden in ieder geval de volgende basisregels:

- Heldere afspraken met de cliënt (over wat kan en wat niet kan).
- Periodiek overleggen over de voortgang en de gewenste bijstellingen (wij gaan altijd in overleg en we wijzigen afspraken alleen als ze voor ons uitvoerbaar, haalbaar en redelijk zijn).
- Zoveel mogelijk beperken van de administratieve last.

Dit is makkelijker gezegd dan gedaan. We zullen informatie/trainingsbijeenkomsten gaan geven om medewerkers vertrouwd te maken met de nieuwe ontwikkeling. Ik ga maar eens aan de slag met een Powerpointpresentatie om dit te verduidelijken.

Donderdag

Deze dag staat in het teken van meerdere selectiegesprekken met kandidaten die solliciteerden naar de functie van team-

leider. Daniel (de recruiter) en ik verheugen ons op de kandidaten. De oriënterende gesprekken staan immers in het teken van verkenning. Niet alle sollicitanten zien dit zo, zo blijkt ook vandaag. Onze inzet: een prettig klimaat creëren waarin kandidaten maximaal de ruimte krijgen om hun talenten zichtbaar te maken. Dat betekent voor ons vooral luisteren en kijken. En voor de kandidaat: ruimte krijgen om (concrete) ervaringen weer te geven, emoties daadwerkelijk te delen en vragen te stellen.

En ja hoor, het lukt. Waaruit leiden wij

dat af? Er wordt gelachen en er ontstaat een ontspannen sfeer. Maar ook gezonde spanning. We maken het ook mee dat kandidaten het een goed gesprek vonden maar niet verder gaan in de procedure. Verloren tijd? Zeker niet. De talenten zijn zeker zichtbaarder geworden.

Vrijdag

De week vliegt om. Op de vrijdagmiddag ga ik met leden van de gebruikersgroep naar een bedrijf om de basisinrichting te regelen voor de appartementen en de woonkamers van Kemnade. De leden van de gebruikersgroep (een ervaren begeleidster bekend met de doelgroep, een lid van de cliëntenraad alsmede een cliënt-ondersteuner) adviseerden mij om met deze leverancier in zee te gaan. Meerdere leveranciers gaven vooraf een presentatie en er is een keuze gemaakt op basis van de prijs/kwaliteitsverhouding. Het aanbod van deze leverancier voelde goed en de prijs was gunstig. Nu mag er definitief gekozen worden over de inrichting. Over smaak valt niet te twisten, zo blijkt maar weer eens. Ieder lid heeft zo zijn voorkeur, toch worden we het over de kleur snel eens. Vier woningen, vier verschillende kleuren. Mooier kan niet. Einde van de week, ik kan voldaan gaan genieten van het weekeinde. ■

“Medewerkers weten soms niet dat ze goud in handen hebben”

Professionaliseren begint met kennisdelen

De kennis over zorg voor mensen met een handicap is enorm binnen Pluryn. Er zijn veel onderzoeksinitiatieven en steeds weer nieuwe ontwikkelingen. “Er gebeuren hartstikke leuke dingen. Vaak spontaan, op basis van persoonlijke interesses. Maar we leefden in een wereld waarin we binnen Pluryn niet van elkaar wisten wat we deden”, vertelt RVE-manager Behandeling Frans Ravestein. Op verzoek van de Raad van Bestuur nam hij het initiatief tot oprichting van het nieuwe Platform R&D (Research & Development), dat gaat zorgen voor coördinatie van de diverse initiatieven en dat kennisontwikkeling systematisch wil gaan stimuleren.

De oprichting van het platform is een logische stap voor een organisatie die steeds verder professionaliseert. Want professionaliseren begint met kennisdelen. En juist op dat vlak ligt er een belangrijke taak, weet Frans Ravestein. “Zo zijn er binnen Pluryn een aantal grotere onderzoeken als het promotieonderzoek naar competentiegericht werken, een onderzoek naar het effect van Neurofeedback, een onderzoek naar presociale vaardigheden en enkele onderzoeken in het kader van het consortium ‘Sterker op eigen benen’. Maar er zijn ook meer lokale initiatieven waar eigenlijk te weinig mensen iets van weten.”

“Bovendien zit er vaak heel veel kennis bij mensen zelf, die niet op papier staat. Waarom kan de ene groepsleider wel heel goed met een bepaalde vorm van gedrag omgaan en de ander niet? Het zou mooi zijn als de kennis van die ene groepsleider ter beschikking komt van de ander. Zo beschikken de gedragswetenschappers ook over veel kennis. Door de waan van de dag komen ze er echter niet toe om die te externaliseren.”

Onlangs was Frans aanwezig op een refererentochtend voor behandelaars van Pluryn over een boek dat een van de gedragswetenschappers geschreven had. Er was die ochtend

ruimte voor ontmoeting en uitwisseling op inhoud. “Dan merk je de behoefte om meer van elkaar te weten waar we mee bezig zijn.” Frans wil jaarlijks meerdere van dergelijke refererentbijeenkomsten houden, die dan openstaan voor alle geïnteresseerden.

Wetenschappelijke basis

Het Platform R&D gaat verbindingen aanbrengen en zal ook zelf actief kennis gaan ophalen bij medewerkers. “Mensen weten soms niet dat ze goud in handen hebben. Neem de begeleider die in de praktijk geleerd heeft om met een bepaalde vorm van gedrag om te gaan. Dat kunnen we inzetten om via beschrijving te komen tot practice based evidence, zodat dit handelen ook meer basis kan krijgen. Dat is lastig, dat weet ik. Maar die ambitie moeten we wel hebben!”

“Daarnaast willen we het academiseren van bepaalde groepen medewerkers stimuleren. Er promoveren maar weinig mensen binnen zo’n grote organisatie als Pluryn. Daarin kunnen we faciliterend zijn. We kunnen ruimte gaan geven voor onderzoek en fondsen aanboren die ideeën financieel mogelijk maken. Daarvoor wordt er een subsidiespecialist aan het platform verbonden.”

Innovatie is ook een belangrijk aandachtspunt van het platform. Daarbij gaat het om vernieuwende vormen van dienstverlening, zoals BAAS en ontwikkelingen op het gebied van bijvoorbeeld domotica en empowerment.

Aan de slag

Eén ding moet duidelijk zijn, zegt Frans. “Pluryn gaat geen eigen expertisecentrum oprichten. Daar struikel je al over in Nederland. We kijken wel wat we in huis hebben en gaan ons in verbinding stellen met kenniscentra in het land. Want we willen wel bekend staan als een organisatie die veel doet op het gebied van kennis en kennisontwikkeling.”

Een belangrijke rol daarin is weggelegd voor de coördinator van het Platform R&D, waarnaar momenteel naarstig gezocht wordt. Ook wordt er een arts of gedragsdeskundige aan het platform verbonden die ontwikkelingen kan volgen en op een academisch niveau kan brengen en die richting kan geven aan nieuwe onderzoeksinitiatieven. Wanneer de subsidiespecialist zich bij het gezelschap voegt, is het platform personeelsmatig compleet. Het platform zal verder bestaan uit een dagelijks bestuur en een aantal werkgroepen. Aan het hoofd staat de manager Behandeling.

“De grootste uitdaging is nu om de zaak in beweging te krijgen. We kunnen oneindig bedenken hoe we willen werken, we moeten ook een keer beginnen. Dus we gaan aan de slag. Na de zomer moet het platform operationeel zijn. Over vijf jaar hoop ik dat Pluryn bekend staat als een kennisorganisatie die open staat voor anderen die kennis bij ons komen ophalen. En die zichtbaar is op symposia, in publicaties en bij promoties en ik hoop dat er practice based programma’s zijn.

Voor mij geldt echter ook hier dat er niets mag gebeuren zonder dat er een link ligt naar verbetering van de dienstverlening aan de cliënt.”

Ondernemers in de rij voor bedrijvenpool

Leveranciers van Pluryn zijn massaal bereid om deel te nemen aan een bedrijvenpool. Deze gaat bestaan uit bedrijven die plaats hebben voor mensen met een handicap.

De belangstelling bleek tijdens het Pluryn ontbijt, dat woensdag 17 maart door meer dan 140 leveranciers van Pluryn werd bezocht. De bezoekers kregen rond 8 uur 's morgens een uitstekend ontbijt voorgeschoteld. Het was erg gezellig, maar Pluryn had uiteraard ook serieuze doelstellingen met deze informele bijeenkomst. De ontbijtsessie had als thema Duurzaamheid. "Pluryn kan alleen duurzaam werken

als onze leveranciers dat ook doen", vertelde Hans van Schaik van de Raad van Bestuur. De vraag aan de aanwezige ondernemers was ook of zij, in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen, bereid zijn deel te nemen aan een bedrijvenpool. Bij het zoeken naar werk of dagbesteding nemen cliënten steeds meer zelfregie: zij geven zelf aan welk werk zij willen doen. Pluryn onderzoekt vervolgens of ze aan de wens kan voldoen. De cliënt kan straks

kiezen welke bedrijfstak binnen de bedrijvenpool hem of haar het meest aanspreekt. Vaak gaat het om deeltijdfuncties van enkele uren per week. ■

Eric Tonn nieuwe manager Cardo

Stefan Rutgers heeft per 1 maart afscheid genomen van de stichting Cardo. Hij was aanjager en manager en nam in de afgelopen vijftien jaar het initiatief tot onder andere het Cultureel-i seizoen, de Sportief Tour, All the Way Music, De Scholierentour en Kijk op Talent. Stefan is opgevolgd door Eric Tonn.

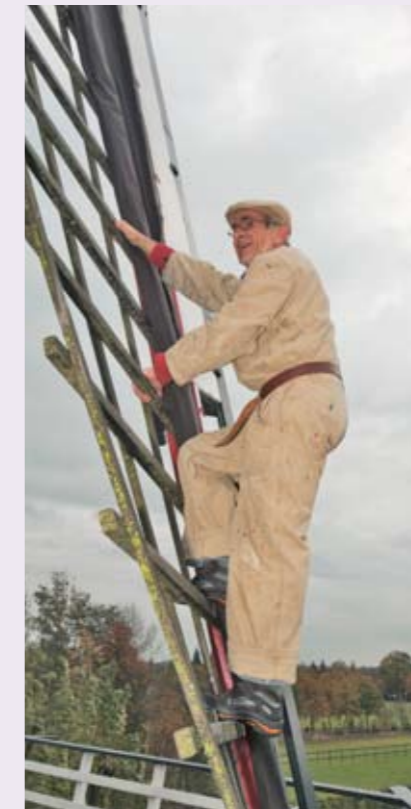
Eric Tonn

Eric Tonn werkte tot voor kort als manager bij de Keizer Karel Podia en het Nijmeegs Uitburo/VVV. Hij zal bestaande concepten oppakken en nieuwe concepten ontwikkelen. Hierbij zal de i van integratie altijd een prominente en centrale plaats blijven innemen. Bij alle initiatieven van Cardo staat de ontmoeting tussen mensen met en zonder handicap voorop. Stefan Rutgers blijft voor twee dagen per week aan Pluryn verbonden als senior consultant. Meer informatie op www.stichtingcardo.nl ■

Dicht bij de cliënt blijven

Zinnvolle dagbesteding, de cliënt centraal, deelname in de samenleving: in de gehandicaptenzorg heeft iedereen de mond ervan vol. De integratiegedachte omzetten in consequente daden blijkt een stuk lastiger. Pluryn zet met het bieden van inclusieve dagbesteding de eerste stap naar inclusie.

Ze wil er niet hoogdravend over doen. Harde wetenschappelijke cijfers die het succes van haar project bevestigen, heeft ze ook niet. Maar Sascha Stoffelen, projectleidster Inclusieve Dagbesteding bij Pluryn en haar collega's zijn nog geen twee jaar bezig. Ze wil laten zien dat de organisatie hard op weg is om mensen met een handicap dagbesteding te bieden, die ze zelf graag willen: werk dat echt bij hen past, midden in de maatschappij. "We kunnen eeuwig over inclusie blijven debatteren", zegt Sascha Stoffelen, "wij kozen ervoor om aan de slag te gaan." Pluryn kent al een aantal jaren begeleid vrijwilligerswerk en een aantal sociale ondernemingen als een koffiebranderij, drukkerij, lunchcafé/winkel, bakkerscafé, arbeidstrainingcentrum en een theeschenkerij. "Toch bleef er een groep cliënten die door deze voorzieningen niet de juiste mogelijkheden kregen om mee te doen in de samenleving", zegt Sascha. "Zij vroegen om ander maatwerk."

Andries heeft dankzij inclusieve dagbesteding zijn baan als molenaar weer opgepakt.

Individueel plan

Via de inclusieve dagbesteding probeert Pluryn die mensen, die zeer uiteenlopende beperkingen hebben, toch mee te laten doen. De inclusieve dagbesteding is gebaseerd op de principes van Support. Niet het vinden van een betaalde baan is het doel, maar met de cliënt het natuurlijk ondersteuningssysteem uitbreiden, onder andere door een bijdrage te leveren aan de gemeenschap, door te werken of door met vrijwilligerswerk of hobby's midden in de samenleving bezig te zijn. Sascha en haar collega's werken aan de hand van de methode Persoon Centraal Plannen (PCP) - vaak Personal Future Planning genoemd - afkomstig uit de Verenigde Staten en Canada. De cliënt maakt, ondersteund door een begeleider

van Pluryn, met zijn naaste omgeving een persoonlijk centraal plan. Dat is een individueel plan waarin zijn droomactiviteit, sleutelverhalen uit het verleden, zijn nachtmerrie, kwaliteiten, mogelijke helpers in zijn netwerk of de mogelijkheden om zijn netwerk uit te breiden en de stappen die hij moet zetten om die droom te kunnen bereiken, letterlijk door de begeleider zijn getekend. "De hulpverlener heeft een ondersteunende rol, de regie ligt bij de cliënt", legt Sascha uit. "Maar de gedachte is niet: hup,

u gaat de maatschappij in en we laten u los. Inclusie is alleen mogelijk door aan de slag te gaan en heel dicht bij de mogelijkheden van cliënt te blijven. We blijven de cliënt en zijn netwerk waar nodig bij elke stap ondersteunen en begeleiden."

Vooruitstrevende aanpak

Erwin Wieringa, expert op het gebied van persoonlijke toekomstplanning, ziet meer zorginstellingen die voorzichtig de visie van PCP omarmen. "Maar vaak blijft het bij een alternatief voor een zorgplan of een manier om de cliënt beter te leren kennen. Werken met PCP is bovendien erg arbeidsintensief. Pluryn durft de volgende stap te zetten: zorgen dat mensen geïntegreerd raken in de samenleving via werk."

Hij noemt de aanpak van Pluryn voor Nederland vooruitstrevend. "In Amerika is gebruik van deze methode heel normaal. In de staat Washington heeft zeventig procent van alle mensen met een verstandelijke beperking een betaalde baan. De Kamer van Koophandel verspreidt er filmpjes over de toepassing van de PCP-methode. Grote bedrijven als Microsoft en Boeing hebben veel ervaring met medewerkers met ernstige handicaps. In Nederland is het anders. Iedereen hier ziet dat het zinloos is, dat als we mensen blijven uitsluiten, we met grote maatschappelijk problemen komen te zitten. Toch durven veel zorgverleners niet uit hun eigen schaduw te stappen, om op een creatieve manier een probleem op te lossen. De urgentie iets te doen wordt niet altijd gevoeld."

Sascha Stoffelen denkt dat voor veel meer mensen met een beperking, hoe complex de handicap ook is, integratie via deze methode haalbaar is. "Er zijn mensen met complexe handicaps die niet goed in staat zijn te reflecteren op kwaliteit van leven. Maar ik merk dat ze het alleen al prettig vinden dat ze écht centraal staan in de planning, dat er écht wordt gekeken vanuit hun mogelijkheden. Dat ze het in kleine stapjes mogen doen, in hun taal en met de mensen die belangrijk voor hen zijn. Daar begint het proces naar zelfregie." ■

*“Denk niet voor mij,
maar overleg met mij”*

Charlotte de Borst vertelt mbo-studenten over zelfregie

“Als het om zelfregie gaat, heb ik altijd voorop gestaan. Dat was al toen ik bij Werkenrode Jongeren woonde. Mijn ouders hebben mij altijd gestimuleerd en geprikkeld. Ik denk in mogelijkheden en niet in beperkingen.” Charlotte de Borst (27) woont in Druten. Via BAAS kwam zij op het idee om presentaties over zelfregie te geven aan mbo-leerlingen Zorg & Welzijn.

Charlotte: “De boodschap die ik de leerlingen meegeef, is: denk niet voor mij, maar overleg met mij. Vertel me niet ‘we gaan zo jouw dag indelen’. Vraag me wat je voor me kunt doen.” Ze heeft nu een paar sessies achter de rug en het smaakt naar meer.

“Omdat ik te vroeg ben geboren, heb ik zuurstofgebrek gehad. Hierdoor zijn mijn armen en benen spastisch en is mijn spraak aangetast. Ik zit al vanaf jongs af aan in een rolstoel,” vertelt Charlotte over haar handicap. “Ik ben afhankelijk van zorg, maar wil de regie wel in eigen handen houden. Zelfregie is voor mij: Dat mensen niet voor mij denken en dan gelijk doen, maar overleggen hoe we een team kunnen vormen. Zodat de zorg voor mij en de zorgverlener optimaal verloopt.”

Voorlichting

Hoe is Charlotte op het idee gekomen om presentaties voor leerlingen Zorg & Welzijn te doen? Charlotte: “BAAS is een organisatie van Pluryn die betaald of onbetaald werk voor mensen met een handicap zoekt, mede door familie, vrienden en kennissen in te schakelen. Met BAAS heb ik een aantal gesprekken gevoerd over wat ik zou willen.” “Na veel praten kwamen we tot een conclusie. Ik wil

voorlichting geven aan mensen die in de zorg willen werken. Ik vertel ze hoe je met mensen met een handicap kunt omgaan. Hoe je cliënten zelfregie geeft.”

Film

“Iemand heeft me geholpen om een Powerpoint presentatie te maken. Daarin vertel ik wat ik belangrijk vind om mee te geven. De eerste presentatie ging zo goed, dat Sascha Stoffelen van BAAS vroeg of ik dat ook voor een film wilde doen. Een professionele filmmaker is nu bezig met de montage. Die film neem ik dan mee naar presentaties.”

“Voor het roc in Druten heb ik bijvoorbeeld een presentatie gegeven aan studenten Zorg & Welzijn. Ze reageerden daar zo leuk op. Dat voelde echt goed aan. Studenten gaan nog heel onbevangen de zorg in. Ze staan open voor mijn verhaal. Van studenten die al in de zorg werken, krijg ik vaak te horen: ‘Oh, dat doen wij dus verkeerd’. Dan zeggen ze ‘nu gaan we wassen’, zonder dit met de cliënt te overleggen.”

“Het is super dat ik dit voorlichtingswerk via BAAS kan doen. Mijn droom is om dit verder uit te bouwen. Zo heb ik het gevoel dat ik midden in de maatschappij sta.” ■

Pluryn ondersteunt mensen met een handicap bij wonen, werken, leren en vrije tijd vanuit een groot aantal locaties in Gelderland, Noordoost-Brabant en Noord- en Midden-Limburg. We geven mensen met een handicap mogelijkheden om vorm en inhoud te geven aan hun leven. Daarbij richten wij ons op een voor de cliënt zo volwaardig mogelijke plek in de samenleving. Dit doen wij op basis van gelijkwaardigheid: samen met de cliënt, samen met diens verwanten en samen met de samenleving.

Centraal Bureau

Utrechtseweg 316
Postbus 6, 6860 AA Oosterbeek
Telefoon (026) 334 99 11
E-mail info@pluryn.nl

Colofon

DeBuut is een uitgave van Pluryn en verschijnt 2 keer per jaar.

Redactiecoördinatie:

Wim Mulder, tel. (024) 323 83 80

Bijdragen:

Somajeh Ghaemina
Jos van de Gruiter
Wim Mulder
Goedele Monnens (fotografie)

Redactieadres:

Redactie DeBuut
Postbus 1395, 6501 BJ Nijmegen
E-mail: redactie@pluryn.nl

Realisatie:

Ruijs Draaisma Reclamebureau